

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **S. H.**
bytem X
zastoupeného JUDr. Stanislavem Polčákem,
advokátem se sídlem Řehenice 10, 251 67 Pyšely

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 29. 9. 2020, č. j. JMK 131658/2020, sp. zn. S-JMK 120790/2020 OKŘ,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2020, č. j. JMK 131658/2020, sp. zn. S-JMK 120790/2020 OKŘ, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 19 456 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Stanislava Polčáka, advokáta se sídlem Řehenice 10, 251 67 Pyšely.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasné podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Znojmo, Odbor přestupků (dále též „správní

orgán I. stupně“) ze dne 10. 7. 2020, č. j. MUZN 107642/2020, sp. zn. PMUZN/26481/2019 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 23 odst. 1 písm. f) zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (dále jen „zákon o střetu zájmů“), kterého se dopustil tím, že:

- a) jako veřejný funkcionář podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů – starosta obce pro výkon funkce dlouhodobě neuvolněný, starosta obce Vranovská Ves, neučinil oznámení podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů, tzv. průběžné oznámení, jehož předmětem je oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), oznámení o majetku (§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů) a oznámení o příjmech a závazcích (§ 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů) za celé období výkonu funkce v kalendářním roce 2018, tj. od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, přičemž zákonná lhůta pro jeho podání marně uplynula dne 1. 7. 2019, neboť poslední den lhůty stanovený zákonem, tj. 30. 6., připadl na neděli.
- b) jako veřejný funkcionář podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů – starosta obce pro výkon funkce dlouhodobě neuvolněný, starosta obce Vranovská Ves, neučinil oznámení podle § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů, tzv. výstupní oznámení, jehož předmětem je oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), oznámení o majetku (§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů) a oznámení o příjmech a závazcích (§ 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů), když ve lhůtě 30 dnů ode dne zápisu ukončení výkonu funkce do registru oznámení Obecním úřadem Vranovská Ves, tedy ode dne 6. 11. 2018, oznámení neučinil, přičemž zákonná lhůta pro jeho podání marně uplynula dnem 6. 12. 2018.
- c) jako veřejný funkcionář podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů – starosta obce pro výkon funkce dlouhodobě neuvolněný, starosta obce Vranovská Ves, neučinil oznámení podle § 12 odst. 1 zákona o střetu zájmů, tzv. vstupní oznámení, jehož předmětem je oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), oznámení o majetku (§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů) a oznámení o příjmech a závazcích (§ 11 odst. 1 zákona o střetu zájmů), když ve lhůtě do 30 dnů ode dne zahájení výkonu funkce, kdy jej do registru oznámení zapsal Obecní úřad Vranovská Ves, tedy ode dne 6. 11. 2018, oznámení neučinil, přičemž zákonná lhůta pro jeho podání marně uplynula dnem 6. 12. 2018.

3. Za spáchání přestupků byl žalobci podle ustanovení § 35 b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 25. 2. 2020 (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“) s použitím § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky a v souladu s § 23 odst. 3 písm. a) zákona o střetu zájmů uložen správní trest pokuty ve výši 3 000 Kč. Současně byla žalobci podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb.

II. Žaloba

4. Žalobce předně namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje úvahy, které jsou kusé či zmatečné, a nelze z nich dostatečně seznat důvody rozhodnutí. Podobnou vadou trpí i napadené rozhodnutí, které neobsahuje komplexní argumentaci. Žalovaný se ve svém rozhodnutí chybně

vypořádal s otázkou naplnění materiálního znaku přestupku a nálezem Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 38/17, čímž učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným.

5. Žalobce dále namítal, že jej není možné sankcionovat za to, že se chtěl nesplněním oznamovacích povinností vyhnout protiústavnímu zásahu do svých práv. Povinnost činit oznámení podle § 12 zákona o střetu zájmů totiž s ohledem na skutečnost, že tato oznámení byla automaticky zpřístupňována komukoliv v Centrálním registru oznámení, žalobce považuje za nepřiměřený zásah do svého práva na ochranu soukromí zaručeného čl. 7 a 10 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Žalobce upozornil, že nahlížení do Centrálního registru oznámení může prostřednictvím sítě internet kdokoli bez jakýchkoli podmínek nebo požadavků na identifikaci. Takovou míru zásahu do soukromí nelze podle žalobce považovat za přiměřenou vzhledem k míře, v jaké je nezbytná k legitimnímu cíli, tj. zajištění transparentnosti nakládání s veřejnými prostředky. Odkázal přitom na závěry obsažené v nález Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 38/17. Závěrem žalobce vyjádřil obecný souhlas s povinností veřejných funkcionářů podávat oznámení o činnostech, majetku a příjmech a závazcích, ovšem pouze za podmínky, že tím nebude docházet k porušování jejich ústavně garantovaných práv.
6. Závěrem žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že napadené rozhodnutí nepovažuje za nepřezkoumatelné, neboť je srozumitelné, pouze z něj vyplývají závěry, které korespondují s dobou, ve které bylo rozhodováno. K jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující.
8. V záznamu o podání vysvětlení ze dne 16. 8. 2019 je uvedeno, že manželka žalobce nesouhlasila s uvedením svých příjmů a majetků v rámci SJM v oznámení, proto oznámení žalobce nepodal. Až právní zástupce žalobce ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ve věci ze dne 14. 10. 2019 odůvodnil nepodání oznámení tím, že za tehdejšího rozsahu nahlížení považoval žalobce povinnost podávat oznámení za zásah do svého práva na ochranu soukromí a dalších ústavně zaručených práv svých i třetích osob. I zde byl napadán především rozsah nahlížení, nikoliv jeho forma, pro kterou zrušil Ústavní soud § 14b odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o střetu zájmů. Je přitom zjevné, že důvody nálezu Ústavního soudu spočívají především v § 13 odst. 3 zákona o střetu zájmů.
9. Dále se žalovaný zabýval rozbořem nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 38/17 a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32.
10. Žalovaný také poukázal na současnou praxi Ministerstva spravedlnosti, co se týče Centrálního registru oznámení. Ministerstvo spravedlnosti totiž od 6. 11. 2020 zabránilo anonymně nahlížení do Centrálního registru oznámení, změnila se tak forma nahlížení. Podle žalovaného je také otázkou, na jakou stranu převáží veřejný zájem v případě střetu svou základních práv, ke kterému v nyní posuzovaném případě dochází. Vždy podle něj záleží na účelu a dalších okolnostech zveřejnění konkrétní informace z konkrétního oznámení veřejného funkcionáře.
11. Rovněž je žalovaný toho názoru, že ke zrušení části právního předpisu, tj. ustanovení § 14b odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o střetu zájmů, došlo až uplynutím dne 31. 12. 2020,

a na přestupky projednané do této doby a na zaplacené pokuty ze správních řízení to nemá vliv. Práva a povinnosti z právních vztahů vzniklých před zrušením právního předpisu totiž zůstávají nedotčena, tedy i přestupky projednané do zrušení § 14b odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o střetu zájmů by měly zůstat nedotčeny.

12. K materiální stránce přestupku žalovaný uvedl, že každý případ je nutno posuzovat individuálně. Podstatou citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu přitom bylo, že způsob zveřejňování oznámení podle zákona o střetu zájmů zasahuje do právem chráněných zájmů tak, že může, v konkrétním případě, způsobit absenci materiálního znaku přestupku. V současnosti se však nacházíme v odlišné situaci, protože Ministerstvo spravedlnosti omezilo od 6. 11. 2020 přístup k oznámením veřejných funkcionářů evidovaným v Centrálním registru oznámení, čímž fakticky odpadl důvod k obavám povinných osob před neoprávněným zásahem do jejich práv. Okolnosti, které mohly v konkrétním případě způsobit absenci materiálního znaku přestupku již odpadly ke dni 6. 11. 2020, popř. ke dni 1. 1. 2021, kdy nastaly účinky nálezu Ústavního soudu. Žalobce tedy stále měl povinnost podat oznámení podle zákona o střetu zájmů, což však neučinil, čímž se stále dopouští přestupků podle § 23 zákona o střetu zájmů, neboť se jedná o přestupky trvající podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky.
13. Žalovaný s ohledem na výše uvedené navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl v celém rozsahu.

IV. Replika žalobce

14. V replice žalobce uvedl následující.
15. Žalobce poukázal na to, že v řízení u soudu se vychází ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, tj. 29. 9. 2020. Argument žalovaného, že okolnosti, které mohly způsobit absenci materiálního znaku přestupku, odpadly dne 6. 11. 2020 a nejpozději dne 1. 1. 2021, proto považuje žalobce za lichý a v rozporu se zásadami správního soudnictví. Rovněž žalobce považoval za lichý argument žalovaného, že na předmětné rozhodnutí nelze aplikovat závěry z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32. Naopak podle tohoto rozsudku bylo nutné závěry nálezu Ústavního soudu aplikovat i před 31. 12. 2020, a žalovaný měl rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit a řízení zastavit.
16. Dále žalobce uvedl, že žalovaný vůbec nezohlednil metodiku Ministerstva spravedlnosti, v níž byl zohledněn vývoj judikatury. Ministerstvo spravedlnosti rovněž vyzvalo k zahájení přezkumného řízení ve věcech již vydaných rozhodnutí o přestupcích veřejných funkcionářů a k zaslání vybraných spisových materiálů na úseku střetu zájmů. Žalovaný s vědomím pokynu nadřízeného orgánu, jímž je ministerstvo spravedlnosti, nepostoupil spis k přezkumu, čímž prohloubil zásah do ústavně zaručených práv žalobce.
17. Rovněž se žalobce neztotožnil s názorem žalovaného, že se jedná o přestupek trvající. Podle žalobce se povinnosti uvedené v § 12 zákona o střetu zájmů váží ke konkrétní lhůtě, nikoliv k udržování protiprávního stavu. To vyplývá i z § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů, přičemž přestupek spočívá v jednorázovém skutku nepodání příslušného oznámení ve stanovené lhůtě. Tento pohled žalovaný nadto vůbec neuvedl v napadeném rozhodnutí.

18. Na závěr žalobce zopakoval, že ve světle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 38/17 a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32 nemůže napadené rozhodnutí žalovaného obstát. Napadené rozhodnutí by mělo být zrušeno a věc vrácena zpět k dalšímu řízení.

V. Duplika k vyjádření k žalobě

19. Žalovaný reagoval na repliku žalobce následovně.
20. Důvodem nepředání spisového materiálu k přezkumnému řízení byla skutečnost, že ministerstvo vnitra zaslalo dne 21. 12. 2020 na Krajský úřad Jihomoravského kraje výzvu k předložení pouze vybraných spisových materiálů na úseku střetu zájmů. Soudní řízení bylo zahájeno před obdržení metodického pokynu a současně žalovaný neshledal důvody k provedení přezkumného řízení. Žalovaný v pozici odvolacího správního orgánu v době rozhodování vycházel z ustanovení tehdy platného a účinného zákona o střetu zájmů a dostupné judikatury včetně nálezu Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 38/17, přičemž nemohl mít tušení o budoucím rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j. 9 As 173/2020 – 32.
21. Co se týče označení spáchaného přestupku jako přestupku trvalího, žalovaný tímto nijak nerozšiřuje svou argumentaci. Při posuzování, zda byl přestupek spáchán, nehrálo roli to, zda se jednalo o přestupek trvalí či nikoliv. V přestupkovém řízení pak bylo jednoznačně prokázáno, že k přestupku došlo, což nezpochybňoval ani žalobce. Tato skutečnost však má zásadní dopad pro případné přezkumné řízení. V případě trvalího přestupku by totiž správní orgány po provedeném přezkumném řízení musely dospět k závěru, že je nutné znovu vydat rozhodnutí o přestupku s vyslovením viny a uložením sankce. Tento postup by však odporoval zásadě procesní ekonomie.
22. Žalovaný dále nesouhlasil se závěry žalobce ohledně právní povahy přestupku. Žalovaný má za to, že se jedná o přestupek trvalí. Je totiž nutno posoudit celkovou povahu a podstatu přestupku včetně charakteristiky objektivní stránky přestupku. Trvalí přestupek přitom spočívá v trvalosti, tedy v tom, že pachatel udržuje protiprávní stav a postihováno je toto udržování protiprávního stavu. Účelem zákona o střetu zájmů je kontrola veřejnosti na transparentním výkonu veřejné správy a veřejnost má právo srovnávat majetkové poměry na začátku, v průběhu a na konci funkčního období. Cílem posuzované právní úpravy pak je, aby byl protiprávní stav ukončen a údaje byly přístupné. Nepodáním oznámení ve lhůtě tedy nastává protiprávní stav, který trvá až do odstranění závadného stavu, tedy do podání oznámení, protože po tuto dobu neměla veřejnost možnost kontroly.

VI. Posouzení věci krajským soudem

23. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
24. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

25. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
26. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
27. Mezi účastníky není sporu o skutkovém stavu věci. Žalobce od 3. 11. 2014 do současnosti vykonával funkci neuvolněného starosty obce Vranovská Ves. Jakožto na veřejného funkcionáře ve smyslu § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů se na něj proto vztahovala povinnost podávat oznámení o činnostech, majetku a příjmech a závazcích (§ 9 až § 11 zákona o střetu zájmů). Žalobce nerozporoval, že ve lhůtách stanovených zákonem o střetu zájmů neučinil tzv. vstupní a výstupní oznámení a dále tzv. průběžné oznámení za celé období výkonu funkce v roce 2018, čímž naplnil formální znaky skutkové podstaty přestupků podle § 23 odst. 1 písm. f) téhož zákona.
28. Soud se v první řadě zabýval žalobními námitkami, že žalobce nebylo možné potrestat, protože podáním oznámení by se vystavil protiústavnímu zásahu do svého práva na soukromí, a dále že nebyla naplněna materiální stránka přestupků.
29. Pro posuzovanou věc jsou významné závěry Ústavního soudu obsažené v nálezu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 38/17, v němž byla přezkoumána ústavnost některých ustanovení zákona o střetu zájmů, ve znění zákona č. 14/2017 Sb. a zákona č. 112/2018 Sb., kterým se mění zákon o střetu zájmů. Podstatný obsah citovaného nálezu lze shrnout následovně: Povinnost veřejných funkcionářů poskytnout informace o majetku, příjmech a závazcích, které jsou obsahem oznámení podle zákona o střetu zájmů, představuje zásah do jejich práva na informační sebeurčení ve smyslu čl. 10 odst. 3 Listiny. Tato povinnost ovšem sleduje legitimní cíl „*nejen vyloučit výkon veřejné moci v zájmu soukromém, tedy vyloučit či minimalizovat možnost zneužití mocenského postavení v soukromém zájmu, ale též zajišťovat zodpovědný a transparentní výkon veřejné moci sloužící adresátům veřejné moci a v důsledku též udržovat důvěru veřejnosti v činnost orgánů veřejné moci*“ (bod 71. výše uvedeného nálezu). Vzhledem k tomu povinnost podávat oznámení v zákonem vymezeném rozsahu sama o sobě není protiústavní a představuje přiměřený zásah do práva na soukromí i u veřejných funkcionářů podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů, i když může jít o funkcionáře malých obcí. Vybrané informace byly nicméně u části veřejných funkcionářů, mj. právě u veřejných funkcionářů podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů, následně automaticky zpřístupňovány v Centrálním registru oznámení komukoli, anonymně, bez jakékoli žádosti, a to prostřednictvím internetu. Tento (druhý) zásah do práva na informační sebeurčení již podle Ústavního soudu neprojde testem proporcionality, neboť je podstatně intenzivnější a zároveň není nezbytný, protože k naplnění legitimního cíle by stačil i přístup veřejnosti do Centrálního registru oznámení na základě žádosti. Ústavní soud proto zrušil § 14b odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o střetu zájmů s odloženou vykonatelností uplynutím dne 31. 12. 2020.
30. V návaznosti na tento náleze v rozsudku ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32, Nejvyšší správní soud dovodil, že závěr Ústavního soudu o protiústavnosti úpravy zpřístupňování oznámení v Centrálním registru oznámení brání tomu, aby správní orgány sankcionovaly porušení povinnosti podat oznámení podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů, a to i v době před nabytím vykonatelnosti tohoto nálezu, tj. 1. 1.

2021. Krajský soud neshledal žádný důvod, aby se v posuzované věci od těchto závěrů odchýlil.

31. Žalobci lze dát za pravdu, že pokud by ve stanovených lhůtách dostal své oznamovací povinnosti podle § 12 odst. 1, 2 a 3 zákona o střetu zájmů, vystavil by se protiústavním důsledkům v podobě porušení svého práva na informační sebeurčení. Splnění ústavně konformní oznamovací povinnosti by totiž vedlo k „aktivaci“ navazujících protiústavních norem o automatickém zpřístupňování údajů z oznámení v Centrálním registru oznámení. Vzhledem k úzkému funkčnímu propojení oznamovací povinnosti a následného zveřejňování oznámených skutečností nelze tyto instituty zcela oddělovat. Skutečnost, že Ústavní soud nezrušil ustanovení o oznamovací povinnosti přímo aplikovaná na žalobce, nemění nic na tom, že tehdy účinná právní úprava by vedla k porušení jeho základních práv.
32. Soud proto shledal, že trestat žalobce za porušení povinnosti učinit tzv. průběžné, vstupní a výstupní oznámení by bylo v rozporu s povahou správního trestání jako nástroje *ultima ratio* a požadavkem na splnění materiální stránky přestupku (srov. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky). Jednání žalobce sice fakticky zabránilo tomu, aby vůči němu mohla veřejnost uplatňovat své oprávnění seznámit se s obsahem oznámení, která směřují k větší kontrole nad postupy veřejných funkcionářů, a tím bylo způsobilé narušit zájem chráněný zákonem o střetu zájmů. Na druhou stranu skutečnost, že splněním svých zákonných povinností by byl žalobce vystaven nepřiměřenému zásahu do svého práva na informační sebeurčení, představuje významnou okolnost, kterou je nutné při rozhodování o přestupcích zohlednit. Nástroje správního trestání totiž nelze využít proti jednotlivci, který by byl sankcionován za porušení povinností, jejichž nutným následkem by bylo porušení jeho základního práva.
33. K těmto závěrům ostatně dospěl i Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32, v němž konstatoval, že „zákon o střetu zájmů chrání zásadní zájem demokratické společnosti na řádném výkonu veřejné moci a že mechanismus veřejné kontroly spočívající ve zpřístupnění údajů z oznámení podle zákona o střetu zájmů je důležitým nástrojem „hlídačů demokracie“ pro výkon veřejné kontroly. Jak však NSS na základě závěrů Ústavního soudu vysvětlil výše, zákon o střetu zájmů v účinném znění tento zájem naplňuje způsobem, který porušuje právo na ochranu soukromí veřejných funkcionářů, resp. jejich právo na informační sebeurčení. V materiálním právním státě se nelze spokojit s tím, že na základě zákona bude docházet k naplňování jednoho legitimního veřejného zájmu tím, že budou porušována ústavně garantovaná práva. Význam jednoho zákonem chráněného zájmu nemůže být absolutizován na úkor zájmu jiného, ústavně chráněného. Proto je třeba přihlídnout i k okolnostem spáchání protiprávního jednání. NSS poukazuje na to, že stěžovatelka po celou dobu hájí svůj postup právě nepřiměřeným zásahem do svých základních práv. Z pojetí správního trestání jako nástroje *ultima ratio* plyne, že jeho uplatnění musí být omezeno na případy, kdy společenská škodlivost odůvodňuje zásah do autonomní sféry jednotlivce. NSS má v kontextu posuzovaného případu vzhledem k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/17 za to, že této nezbytné minimální míry nebylo dosaženo. Mocenské oprávnění státu trestat nelze využít proti jednotlivci, který by byl trestán za porušení povinností, jejímž nutným následkem by bylo porušení jeho základního práva. Takové protiprávní jednání totiž není možné považovat za společensky škodlivé. Uplatnění sankce by v takovém případě odporovalo účelu, jemuž správní trestání slouží, neboť by sloužilo k prosazení zákonem chráněného zájmu na úkor ochrany základních práv jednotlivce.“

34. Za těchto okolností nedosahuje žalobcovo jednání nezbytné minimální míry společenské škodlivosti, a proto jej nelze postihovat podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů.
35. Další žalobní body neshledal soud důvodnými. Jelikož tato skutečnost nemohla na výše uvedeném závěru nic změnit, přistoupil soud pouze k jejich stručnému vypořádání.
36. Námitku nepřezkoumatelnosti formuloval žalobce velmi obecně a zejména ve vztahu k chybnému vypořádání otázky naplnění materiální stránky přestupků. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí i z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, z jakého skutkového stavu správní orgány vycházely, jak vyhodnotily pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudily. Z napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že na odvolací námitky bylo alespoň rámcově reagováno, byť způsobem pro žalobce nepřiznivým. I ze související žalobní argumentace plyne, že jsou žalobci závěry žalovaného v této otázce srozumitelné. Skutečnost, že žalovaný dospěl při posuzování materiální stránky přestupku k chybnému závěru, ovšem nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Soud proto shledal napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí plně přezkoumatelnými.
37. Co se týče otázky, zda se jedná o trvalý přestupek, má krajský soud za to, že v nyní posuzované věci je tato skutečnost irelevantní. K tomu krajský soud v první řadě připomíná, že je podle ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s. povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jak je patrné shora, v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaným trval takový právní stav, který Ústavní soud již nálezem ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 38/17, shledal jako protiústavní. Následně shledal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020 – 32, že i v době před nabytím vykonatelnosti nálezu Ústavního soudu, tj. před 1. 1. 2021, správní orgány neměly sankcionovat porušení povinnosti podat oznámení podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů. Skutečnost, že následně Ministerstvo spravedlnosti omezilo od 6. 11. 2020 přístup k oznámením veřejných funkcionářů evidovaným v Centrálním registru oznámení, popř. že od 1. 1. 2021 nastaly účinky nálezu Ústavního soudu, neznamená, že soud nyní posoudí rozhodnutí žalovaného jako zákonné. Pro rozhodování krajského soudu totiž nebylo podstatné, že následně fakticky odpadl důvod k obavám povinných osob před neoprávněným zásahem do jejich práv. Proto není podstatné ani to, zda se jedná o přestupek trvalý, protože v době rozhodování žalovaného byl právní stav takový, že podáním oznámení podle zákona o střetu zájmů by byla porušována ústavně garantovaná práva žalobce, ať už se jedná o přestupek trvalý či nikoliv.

VII. Závěr a náklady řízení

38. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude správní orgán vázán právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s., že skutky, o nichž se řízení vedlo, nejsou přestupky, neboť nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupků.
39. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce

měl ve věci plný úspěch, a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).

40. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud mimosmluvní odměnu zástupce žalobce za čtyři úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsí a podání žaloby, porada s žalobcem před sepsáním repliky, sepsání repliky) po 3 100 Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), c) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v rozhodné době). Za úkony právní služby to činí celkem 12 400 Kč, k čemuž je nutné připočíst hotové výdaje po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, což činí dohromady částku ve výši 13 600 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 % (ve výši 2 856 Kč), neboť právní zástupce žalobce je plátcem této daně. Úspěšnému žalobci přísluší rovněž právo na náhradu nákladů řízení spočívající v náhradě nákladů za zaplacený soudní poplatek. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku ve výši celkem 19 456 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

41. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce